

Jaarverslag 2020

Inhoudsopgave

3 Inleiding

4 Het jaar in vogelvlucht

- Vogels
 - Sovon-tellers
 - Andere hoogtepunten
-

5 Maatschappelijke rol

- Missie, doel en kernwaarden
 - Kernactiviteiten
 - Organisatie
 - Financiën
 - Risicomanagement
 - Samenwerking en partners
 - Verantwoord ondernemen
 - Wet en Regelgeving
 - Toekomst
-

9 Activiteiten & thema's

- Vereniging
 - Monitoring
-

13 Toepassingen

15 Publicaties

- Sovon-Nieuws
 - Limosa
 - In 2020 verschenen Sovon-rapporten
 - In 2020 verschenen (populair) wetenschappelijke publicaties
-

16 Sovon in het nieuws

- Sociale media
-

21 ANBI

- Giften en donaties
 - Liveatlas belangrijkste bestedingsdoel
 - Rob' Goldbach Publicatie Fonds
-

22 Organisatie in 2020

- Bestuur: leden en nevenfuncties
- Wetenschappelijke begeleidingscommissie
- Ledenraad
- Vrijwillige coördinatoren
- Medewerkers bureau Sovon
- Vrijwilligers bureau Sovon
- Stagiars

Colofon

Dit is een uitgave van Sovon Vogelonderzoek Nederland.
Samenstelling: Carolyn Vermanen
Eindredactie: Marwa Kawelaars
Vormgeving: John van Betteray
Foto omslag: Marcel van Kammen

Postbus 6521
6503 GA Nijmegen
Tel. 024 7 410 410
info@sovon.nl
www.sovon.nl

Inleiding

'n Bijzonder jaar

Ook voor Sovon was 2020 een bijzonder jaar, zowel voor onze duizenden tellers als voor alle medewerkers. De beperkende maatregelen als gevolg van de coronapandemie maakten het noodzakelijk om met het bevoegd gezag te verkennen wat er aan telwerk mogelijk was. Gelukkig werd het veldwerk ten behoeve van de meetnetten door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) als cruciaal gezien en kreeg Sovon het vertrouwen om de tellers te blijven coördineren en motiveren. Dat gebeurde uiteraard binnen de kaders van de geldende maatregelen en in voortdurende afstemming met het ministerie. Het buiten zijn zal zelden zo louterend en motiverend hebben aangevoeld als in 2020!

De deelname aan de meetnetten van Sovon is ook in dit jaar op een heel hoog niveau gebleven; hulde aan al onze tellers die stug zijn doorgegaan. Evenzeer hebben we begrip voor hen die om welke reden ook in het afgelopen jaar niet konden of wilden meedoen; hopelijk blijft het slechts bij één jaar niet tellen.

De begeleiding en opleiding van de tellers vond vanwege de maatregelen voornamelijk online plaats. Dit was mogelijk dankzij een grote flexibiliteit van de medewerkers en de snelle realisatie van een studio setting op het hoofdkantoor. De workshops en cursussen zijn door velen gezien, hetzij direct tijdens de uitzending hetzij daarna via ons Youtube kanaal. De helpdesk heeft continu hard gewerkt om alle vragen, dit jaar begrijpelijkerwijs meer dan anders, goed te beantwoorden. Het is goed om te zien dat zelfs in een onverwachte en ongekende crisis als de coronapandemie, er toch snel en effectief gehandeld kon worden zodat de tellers door konden gaan.

Van alle medewerkers is ook veel gevraagd afgelopen jaar: vrijwel continu thuiswerken, vooral online of via de telefoon overleggen en nauwelijks 'wandelingcontacten' (die zo belangrijk zijn om nieuwe ideeën op te doen en om collegiaal contact te onderhouden). En dat allemaal vaak gecombineerd met niet-optimale omstandigheden om te werken, zoals de zorg voor de kinderen. Hopelijk is het voor alle medewerkers een grote stimulans dat we als organisatie dit jaar goed zijn doorgekomen.

Dat het vele telwerk voor de meetnetten zo feilloos is doorgegaan en dat we zo veel en goed aan projecten hebben kunnen werken, verdient een groot compliment aan allen.

In dit jaarverslag kunt u verder lezen over onze belangrijkste wapenfeiten bij de meetnetten en het onderzoek. Bovendien geeft het jaarverslag informatie over de ontwikkelingen binnen de organisatie en de financiële gezondheid. Een voorzichtige blik in de toekomst mag uiteraard niet ontbreken.

Veel leesplezier!

Online overleg nam een grote vlucht in 2020. Foto: Harvey van Diek >>

Het jaar in vogelvlucht

*Juveniele Purperreiger
Foto: Ronald Messemaker*

Vogels

- Jaar van de Wilde Eend – In het Jaar van de Wilde Eend gaven ruim 1.000 vrijwilligers meer dan 11.000 waarnemingen van eendengezinnen door. Hieruit bleek onder andere dat slechts een op de vijf kuikens van de Wilde Eend groot wordt, tegenover een op de drie Kraakeendkuikens. Het is de vraag of dit voldoende is.
- In 2020 bereikte de populatie van de Purperreiger voor het eerst sinds 1970 weer meer dan 1000 broedparen. Vrijwel de gehele populatie wordt jaarlijks goed geteld en in toenemende mate met behulp van drones.
- Een nieuw recordaantal MUS-tellingen leverde wat betreft de struikbroedende vogels opnieuw een negatief beeld op. Vogels als de Zanglijster en Winterkoning nemen af.

Sovon-tellers

- Cursussen en lezingen in de regio konden niet doorgaan, maar online waren we met een tiental workshops actiever dan ooit. Duizenden mensen namen live deel of keken achteraf mee.
- Johan Stuart uit Noord-Holland werd Sovon Vrijwilliger van het jaar vanwege zijn niet aflatende inzet voor Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland. Vooral zijn overdracht van kennis en passie voor vogels op anderen is bijzonder.
- De eerste Stimulansprijs ging naar Barbara Voogt uit Zeeland. Voor Sovon-begrippen nog maar net begonnen, maar al breed actief met o.a. veldwerk, monitoring m.b.v. drones en deelname aan het bestuur van Vogelwerkgroep Walcheren.

Andere hoogtepunten

- In januari gingen 12.000 vogeltellers van Noorwegen tot aan Zuid-Afrika op pad voor de derde integrale flywaytelling. Deze telling is zeer belangrijk voor het volgen van vogelpopulaties, bijvoorbeeld van steltlopers die in de Nederlandse Waddenzee 'bijtanken' en daarna naar de West-Afrikaanse kust vliegen.
- De eerste digitale Landelijke Dag ooit kon rekenen op flinke belangstelling. Veel waarnemers waardeerden dit uit nood geboren initiatief en voor sommigen was het een uitgelezen mogelijkheid om nu een keer wél deel te nemen.
- Het slaapplaatsenproject begint met 10 jaar tellingen robuust te worden. In Limosa verscheen een mooi overzichtsartikel.
- Na eerdere versies in 2010 en 2013 verscheen in 2020 opnieuw een Boerenlandvogelbalans. Deze laat onder andere zien dat vogels van het open boerenland, zoals de Grutto en de Patrijs, sinds 1990 met bijna 70% afnamen. De Boerenlandvogelbalans werd aangeboden aan de directeur Natuur van het ministerie van LNV en is breed verspreid onder overheden, boerenorganisaties en natuurbeheerders.

Maatschappelijke rol

Missie, doel en kernwaarden

Sovon heeft de ambitie om maatschappelijke discussies te ondersteunen met informatie en kennis over in het wild levende vogels. Of zoals beschreven in onze Meerjarenvisie uit 2018 '...dat objectieve informatie over vogels nodig is om de kennisvragen vanuit het natuurbeleid, beheer en maatschappij te kunnen beantwoorden.' Kwaliteit, onafhankelijkheid en objectiviteit staan daarbij hoog in het vaandel. De resultaten van de projecten zijn in principe openbaar te raadplegen.

Kernactiviteiten

Met de meetnetten volgen we de ontwikkelingen van alle in Nederland in het wild voorkomende vogelsoorten volgens duidelijke richtlijnen en methoden voor het veldwerk. We faciliteren de tellers met gebruikersvriendelijke invoermodules voor telefoon, tablet en/of pc. De resultaten van hun activiteiten worden op vele manieren ingezet, zowel passief via de website van Sovon als actief in advies- en onderzoeksprojecten. Daarbij gaat veel aandacht uit naar het achterhalen van de (mogelijk) onderliggende oorzaken van de trends. Wat we daarbij kunnen oppakken is natuurlijk grotendeels afhankelijk van de

Door de tellingen van duizenden deskundige vogelaars weten we hoe het onze vogels vergaat. Hartelijk dank aan alle tellers in 2020!

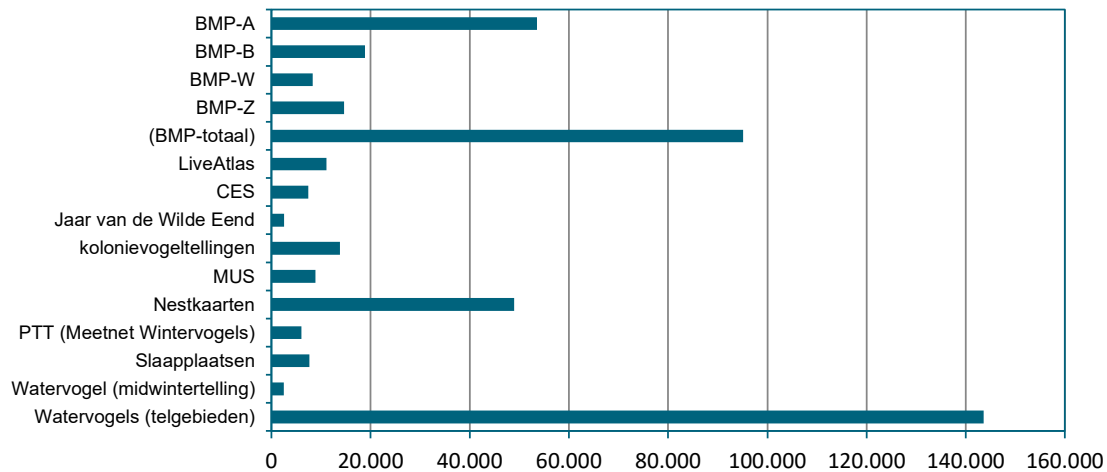
vragen van onze opdrachtgevers.

Uiteraard krijgt ook de communicatie over de resultaten en opleiding van nieuwe tellers veel aandacht; de vrijwilligers moeten immers hun inzet ervaren als een zinvolle én plezierige tijdsbesteding.

Sovon kan rekenen op de grote inzet van vele duizenden deskundige vogelaars die aan één of meer meetnetten meedoen. Hun tellingen vormen de basis voor de benodigde kennisvermeerdering én zij zijn de ogen en oren in het veld.

🔗 Kennisdelen doen we steeds vaker via webinars. Foto: Harvey van Diek

Figuur: Vrijwilligersinspanning per telproject in uren in 2020.

De COVID19-uitbraak in Nederland viel samen met de start van het broedseizoen. Ondanks de beperkende maatregelen zijn de tellingen in de meeste meetnetten nauwelijks verminderd; de watervogeltellingen zijn iets minder uitgevoerd, de MUS-tellingen daarentegen juist iets meer.

Organisatie

De vereniging Sovon heeft een bestuur dat het beleid van de vereniging opstelt en toeziet op de uitvoering ervan. De ledenraad controleert dit en stuurt waar nodig bij. Op het bureau dat gevestigd is in Nijmegen op de campus van de Radboud Universiteit met daarnaast twee nevenvestigingen in Leeuwarden en Texel, werken ca. 60 medewerkers onder leiding van een managementteam waarin de directeur en de drie afdelingshoofden zitting hebben.

Sovon heeft Nederland in twintig districten ingedeeld; uit elk district worden twee vertegenwoordigers in de ledenraad gekozen voor een periode van maximaal acht jaar. De ledenraad vergaderde in 2020 tweemaal met het bestuur, in juni fysiek in enigszins aangepaste vorm in Ede, in het najaar geheel digitaal. De financiën en de activiteiten van de vereniging vormden de belangrijkste onderwerpen van bespreking. De ledenraad stelde de jaarrekening 2019 en de begroting 2021 vast met daarbij het besluit om het bedrag van de contributies opnieuw niet te verhogen.

Jaarlijks kiest een jury bestaande uit twee leden namens de ledenraad en een lid uit het bestuur van Sovon de Vrijwilliger van het Jaar. De jury van 2020 bestond uit Eelke Schoppers en Jan Lohuis namens de ledenraad en Ben van Os vanuit het bestuur (zie elders in het jaarverslag).

Het bestuur van Sovon houdt zich bezig met de toetsing en vaststelling van het beleid op hoofdlijnen. De dagelijkse leiding van het kantoor is gedelegeerd naar de directeur. Het bestuur legt verantwoording af over het gevoerde beleid aan de ledenraad en vergaderde in 2020 vijfmaal met de directie. De tussentijdse evaluatie van de Meerja-

renvisie 2018–2021, de bezetting van de opvallende vacatures in het bestuur, het nieuwe Communicatieplan, het omgaan met de bijzondere omstandigheden vanwege de pandemie en het beheer van de financiën waren in 2020 belangrijke aandachtspunten.

Zowel het lidmaatschap van het bestuur als van de ledenraad zijn onbezoldigde functies. In de bijlage staat een overzicht van bestuursleden en hun nevenfuncties en de ledenraadsleden.

De dagelijkse leiding van het bureau berust bij directeur Theo Verstrael. Hij wordt ondersteund door het managementteam bestaande uit de drie afdelingshoofden Julia Stahl (Onderzoek), Carolyn Vermanen (Communicatie & Bedrijfsvoering) en Rob Vogel (Monitoring).

De personele bezetting bedroeg gemiddeld over het jaar 52,5 fte. In de loop van 2020 zijn twee medewerkers bij Sovon vertrokken en is een nieuwe medewerker aange-trokken. Op 31 december 2020 waren 60 medewerkers bij Sovon in dienst.

▲ Zomaar een Kuifmee. Foto: Harvey van Diek

Het ziekteverzuim lag in 2020 conform verwachting nog wat lager dan in het voorafgaande jaar, ondanks de COVID19-uitbraak.

Financiën

De omzet van Sovon bereikte in 2020 meer dan € 5,4 miljoen, opnieuw een recordhoogte bij een percentage directe uren dat dichtbij de begroting lag. Het financieel resultaat was met ruim €244.000 heel goed, wat voor een belangrijk deel is toe te schrijven aan lagere kosten voor personeelsvoorzieningen zoals cursussen, opleidingen en woon-werkverkeer. Van het resultaat is een deel toegevoegd aan de continuïteitsbijdrage, die daarmee op het gewenste niveau van 50% van de personeelskosten is gebracht. Van het restant is het Rob Goldbachfonds versterkt en heeft Sovon de algemene reserve van de vereniging verhoogd.

Voor het financieel overzicht verwijzen we naar de samenvatting van de [jaarrekening](#), inclusief het bestuursverslag.

Risicomanagement

Dankzij snel en intensief contact met zowel het ministerie van LNV als de besluitvormers bij de terreinbeheerders kon een dreigend toegangsverbod in natuurgebieden voor de vogeltellers worden afgewend. Daardoor bleef het veldwerk van de meeste meetnetten goed op niveau. Ook is de beveiliging van het Sovon ict-netwerk verder verbeterd door onder andere een deel van het hardware beheer anders te organiseren. De ict-beveiliging zal een structureel punt van aandacht blijven omdat de risico's op dat vlak steeds groter lijken te worden.

Samenwerking en partners

Het netwerk van Sovon omvat vele partijen waarmee vaak al jarenlang intensief en goed wordt samengewerkt. Belangrijke opdrachtgevers in 2020 waren het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), de provincies en Rijkswaterstaat die gezamenlijk het [Netwerk Ecologische Monitoring \(NEM\)](#) aansturen.

Andere opdrachtgevers waren onder meer Vogelbescherming Nederland, de terreinbeherende organisaties, enkele universiteiten, de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) en diverse adviesbureaus. Naast opdrachtgever zijn deze partijen vaak ook samenwerkingspartner.

Het [Centraal Bureau voor de Statistiek \(CBS\)](#) vervult al jarenlang met verve de rol van kwaliteitsbewaker van de meetnetten en is mede hierom belangrijk bij de inhoudelijke en kwalitatieve optimalisatie van de projecten.

Het achterhalen van de oorzaken van veranderingen in verspreiding en aantallen van vogels wordt steeds belangrijker en vraagt vaak om inbreng van kennis vanuit andere instituten; het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO), het Vogeltrekstation en diverse universiteiten zijn hierin belangrijk. Ook het [Centre for Avian Population Studies \(CAPS\)](#) draagt een belangrijke steen bij. Met de toegenomen belangstelling voor dierziektes is het Dutch Wildlife Health Centre een belangrijke partner geworden in het onderzoek naar de verspreiding van vogelziektes

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Centraal Bureau voor de Statistiek

Vogelbescherming
NEDERLAND

Natuurmonumenten

AEWA

EBCC

European Bird Census Council

zoals aviaire influenza en het Usutu-virus.

De samenwerking binnen Natuurplaza loopt via projecten zoals de kennisontwikkeling over exoten in het Nederlands Expertisecentrum Exoten (NEC-E). Met de instelling namens Natuurplaza van de bijzondere leerstoel Integrated Conservation Biology in 2016 is de samenwerking inhoudelijk verder versterkt; de leerstoel wordt bekleed door Ruud Foppen van Sovon. De samenwerking met de soortenorganisaties loopt onder meer via het beheer, onderhoud en ontwikkeling van de Nationale Data-bank Flora & Fauna.

Ook in internationaal verband is Sovon actief, met name in de [European Bird Census Council](#). Daar worden initiatieven ontplooid om betrouwbare informatie over verspreiding en trends van wilde vogels te bundelen ten behoeve van internationaal beleid, met name van de EU. In 2020 heeft de EBCC de tweede Europese broedvogelatlas gepubliceerd, een kroon op vele jaren intensieve pan-Europese samenwerking. Voor het boek was meteen veel belangstelling.

Daarnaast was Sovon in 2020 intensief betrokken bij werkzaamheden die voortvloeide uit de [African-Eurasian Migratory Waterbird Agreement \(AEWA\)](#), met o.a. discussies en projecten over Grutto en ganzen.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)

In 2020 is een interne werkgroep van start gegaan om diverse MVO-aspecten binnen Sovon te ontwikkelen. De pandemie belemmerde echter het oppakken van diverse ideeën om bij de werkzaamheden binnen Sovon nog meer rekening te houden met duurzaamheid. Papiergebruik en kilometers zijn verder teruggedrongen, de laatste uiteraard als direct gevolg van het vele thuiswerken. Het CO₂ verbruik van de autokilometers van 2020 zal via GreenSeats worden gecompenseerd. In het kader van Duurzame Inzetbaarheid van medewerkers is eind 2020 een nieuw Preventief Medisch Onderzoek voorbereid; de uitvoering vindt in 2021 plaats.

Wet- en regelgeving

Bij het uitvoeren van projecten houdt Sovon zich aan de zorgplicht conform de vergunningen en ontheffingen die zij heeft voor het uitvoeren van vogelonderzoek, inclusief het controleren van nesten en het vangen en zenderen van vogels. De organisatie heeft een koepelvergunning in het kader van de nieuwe Wet op de Dierproeven en ziet toe op het verantwoord omgaan met vogels die worden gevangen ten behoeve van onderzoek.

De functionaris gegevensbescherming (Rob Vogel) ziet erop toe dat Sovon handelt conform haar eigen [privacyverklaringen](#) de regels van de AVG. Tellers, leden en andere personen waarvan Sovon persoonsgegevens beheert kunnen hierover vragen stellen via privacymedewerker@sovon.nl.

De kern van het [privacy beleid van Sovon](#) is dat we nooit persoonsgegevens leveren of ter inzage verstrekken aan derden (alle anderen dan Sovon en de persoon in kwestie). Alleen 'verwerkers' zoals postbezorgers van Sovon-Nieuws kunnen tijdelijk en alleen voor dat doel over persoonsgegevens beschikken.

Toepassingen

Trends en informatie over de (veranderingen in) verspreiding zijn onder meer gebruikt voor analyses naar de gevoeligheid van vogels voor plaatsing van windturbines, de staat van instandhouding van vogels in Nederland, de populatieontwikkelingen bij de Wilde Eend in het kader van 'Het Jaar van. .' en de evaluatie van Natura2000 gebieden. Informatie van Sovon wordt daarnaast regelmatig door derden gebruikt in juridische procedures.

Blik op de toekomst

Ruim een jaar na het begin van de coronapandemie worden de maatregelen langzaam versoepeld. Economisch lijkt Nederland er niet slecht voor te staan ondanks de grote investeringen om de economie draaiende te houden. In hoeverre het huidige optimisme over het herstel van de economie bewaarheid wordt is uiteraard afwachten; op korte termijn lijken bezuinigingen bij de overheid niet aan de orde en dat is gunstig voor Sovon.

De min of meer gedwongen snelle en geslaagde ommezwaaai naar online cursussen en workshops is goed bevallen. Deze vorm van communicatie zal daarom verder ontwikkeld worden en naast de cursussen en opleidingen in het veld blijven bestaan.

Met de nieuwe natuurplannen die ontwikkeld zijn met betrekking tot de stikstofproblematiek en energietransitie komen er nieuwe kansen voor inbreng van kennis over wilde vogels in allerlei vraagstukken. Het is van belang om de ontwikkelingen hierin op de voet te volgen.

Al enige tijd is sprake van lichte groei in het aantal en het volume aan adviesvragen, met name rondom de Europese Vogelrichtlijn. Sovon heeft zich ontwikkeld als kenniscentrum op dat gebied; hoe de groei kan worden bijgehouden gaat nader verkend worden.

De goede financiële gezondheid van de vereniging geeft vertrouwen dat eventuele tegenvallers in het volume aan opdrachten goed kan worden opgevangen. Daarnaast helpt de sterke positie van Sovon als onafhankelijk kenniscentrum om nieuwe kansen te pakken. Cruciaal daarbij blijft de betrokkenheid en de inzet van de tellers bij de projecten. Hun aantal is al jaren stabiel tot licht groeiend terwijl de kwaliteit onverminderd op orde blijft. Het zal daarom altijd een speerpunt zijn om continu te blijven investeren in het tellerscorps. Gecombineerd met de efficiënte geautomatiseerde data-invoer lukt het tot nu toe goed om de tellers aan Sovon te blijven binden. Met de nieuwe website en gerichte publiciteitsacties zal die binding verder versterkt worden.

Activiteiten & thema's

Vereniging

Landelijke Dag

Op zaterdag 26 november vond de Landelijke Dag plaats. Vanwege de coronapandemie was deze ditmaal geheel digitaal. Qua programma deed het met drie parallelle streams van lezingen en een digitale beursvloer met ontmoetingsruimte wel vertrouwd aan. Nieuw was een stream met korte presentaties en demo's vanuit de sponsors en een live-podcast uitzending met de Vlaamse cabaretier en vogelaar Begijn Lebleu. Het digitale alternatief werd zeer gewaardeerd, al werd het 'echt' bijeen zijn gemist. Bijna 2.200 deelnemers gaven zich vooraf op (80% keek daadwerkelijk). Bijkomend voordeel was dat mensen konden deelnemen die in normale omstandigheden niet naar de Landelijke Dag (kunnen) afreizen. Daarnaast zijn de lezingen naderhand nog veel bekeken via het [YouTube kanaal van Sovon](#).

Werving en opleiding

Als landelijke organisatie laten we ons gezicht graag op zo veel mogelijk plekken zien. Zo houden we warm contact met de achterban van duizenden waarnemers. Lezingen en cursussen worden normaal gesproken dan ook in het hele land gegeven. Vanwege de pandemie kon uiteindelijk geen van de geplande cursussen doorgaan. In plaats daarvan zijn we snel geschakeld naar online workshops en webinars: Avimap en iAvimap, BMP-the basics, Tellen voor MUS, Lastige vogelgeluiden (deel 1 en 2), LiveAtlas, Zwarte Specht, Kennismaken met watervogeltellingen en Hoe determineer je grote meeuwen (deel 1 en 2). Dit initiatief werd goed gewaardeerd. Net als bij de Landelijke Dag konden we ook hier, naast de reeds bestaande tellers, nieuwe belangstellenden bereiken. Er waren telkens zo'n 50 – 300 live volgers, maar nog veel

🔗 Landelijke Dag 2020: voor Casper Janssen geen lezing voor een volle zaal in de Reehorst, maar voor een camera. Foto: Harvey van Diek

meer mensen keken de video's terug op [YouTube](#). Webinars zullen ook in de toekomst deel uit blijven maken van het trainingspakket van Sovon, maar ze kunnen live bijeenkomsten niet volledig vervangen.

✦ *De Vogelbalans 2020 staat in het teken van exoten*

Vogelbalans in het teken van exoten

De vogels die niet van nature voorkomen in ons land vormen een omstreden groep. Velen zien ze liever gaan dan komen. Bij de tellingen horen exoten er gewoon bij. Op basis van al die gegevens stelden we een speciale Vogelbalans samen waarin we een beeld schetsten van hun voorkomen en gaven we aan welke soorten we in de nabije toekomst kunnen verwachten.

Daarnaast werden de trends van zowel winter- als broedvogels zoals ieder jaar overzichtelijk samengevat in een apart middenkatern.

Hulde

Vrijwilligers zijn essentieel voor de vereniging Sovon. We prijzen ons gelukkig met een grote, springlevende en vooral ook trouwe groep van tellers. Jaarlijks ontvangen vrijwilligers die 25 jaar betrokken zijn een bedankje en wordt hun naam opgenomen op onze Wall of Fame. In 2020 werden er weer 291 tellers toegevoegd en inmiddels bevat deze lijst meer dan 1.300 namen!

✦ *Vrijwilliger van het Jaar Johan Stuart. Foto: Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland*

Als Vrijwilliger van het Jaar werd door de jury unaniem gekozen voor Johan Stuart uit Velsbroek vanwege diens enorme inzet als dragende kracht voor de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland en in het bijzonder voor het overdragen van zijn passie voor vogels (tellen) op anderen. Johan werd door directeur Theo Verstrael thuis verrast en nam de dik verdiende oorkonde en de daarbij behorende originele tekening van Elwin van der Kolk in ontvangst. Nieuw dit jaar was de uitreiking van een Stimulansprijs, bedoeld voor waarnemers die in korte tijd opmerkelijke inzet, lef en initiatief tonen. Barbara Voogt uit Middelburg werd de eerste winnaar van deze prijs. De Vogelwerkgroep Walcheren en de jury waren onder de indruk van haar snelle opkomst in zowel het veldwerk, bestuurlijk werk, initiatieven zoals het monitoren met behulp van drones en communicatieve kwaliteiten.

✦ *Barbara Voogt kreeg de eerste stimulansprijs. Foto: Lilian Gillissen*

Monitoring

Jaarlijks steken we, samen met partnerorganisaties, veel energie in de monitoring van broed-, water- en wintervogels. Zo zijn dit jaar in ruim 2.500 steekproefgebieden broedvogels geteld en op meer dan 650 routes wintervogels. In ruim 50 Natura 2000-gebieden zijn slaappleatsen van 19 vogelsoorten geteld, terwijl watervogels in het winterhalfjaar maandelijks integraal werden gevolgd in vele 'monitoringgebieden'. Daarnaast zijn in 2020 de volgende ontwikkelingen te melden:

Corona-perikelen

De uitbraak van COVID-19 heeft op twee manieren gevolgen gehad voor de monitoring in 2020:

- De uitbraak in Nederland viel precies samen met de opstart van het broedseizoen. De lockdown dreigde aanvankelijk grote gevolgen te hebben voor de BMP-tellingen: veel terreinbeheerders wilden in eerste instantie alle vrijwilligers van hun terreinen weren. Mede door snelle communicatie van Sovon met de terreinbeheerders kon dit in de meeste gevallen worden teruggedraaid. De uiteindelijke effecten op het aantal uitgevoerde tellingen lijken gelukkig mee te vallen. Waar bijvoorbeeld voor het BMP met een afname van 5-10% van het aantal onderzochte telgebieden rekening werd gehouden, blijkt het aantal tellingen uiteindelijk vergelijkbaar te zijn met het voorgaande jaar. MUS-tellingen in stedelijk gebied konden zelfs rekenen op meer aanmeldingen van tellers en ruim 5% meer uitgevoerde tellingen dan in 2019. De watervogeltellingen hadden wél te lijden onder de corona-maatregelen, met name in het Waddengebied, dat door de restricties slecht toegankelijk was.
- De cursussen en lezingen in de regio moesten stopgezet worden. Dit werd, zoals eerder aangegeven onder het kopje **Werving en opleiding**, deels opgevangen door het geven van *online webinars*.

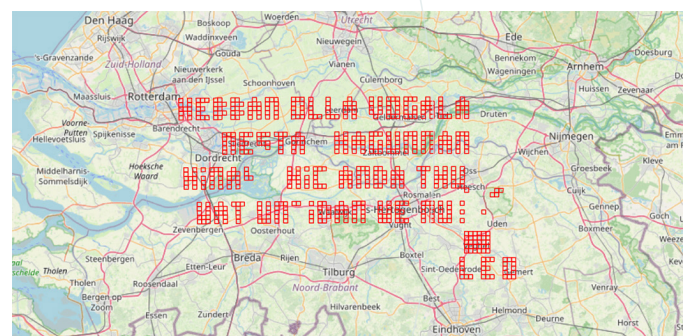
Broedvogelmonitoring

In 2020 is voor het eerst de aantalsmonitoring van alle 108 broedvogelsoorten, die landelijk met het BMP gevolgd worden, als 'goed' beoordeeld door het CBS. De samenwerking met terreinbeherende organisaties (tbo's) is hierbij onverminderd belangrijk, vooral in relatie tot hun SNL-monitoring (Subsidieregeling Natuur en Landschap). Ons uitgangspunt daarbij is dat SNL-monitoring de BMP-monitoring dient te versterken, en andersom. De ervaring heeft geleerd dat de samenwerking met de tbo's succesvol is, mits de synergie tussen BMP/NEM en SNL doorlopend onder de aandacht wordt gebracht, en waar nodig verder wordt versterkt. Naast landelijke afspraken over samenwerking is het contact met regionale monitoring boswachters daarbij van groot belang. Denk

daarbij bijvoorbeeld aan afstemming over het aansturen van lokale vrijwilligers(groepen), prioritering van het promoten van vacante telgebieden en afstemming in het terugkoppelen van telresultaten aan vrijwilligers, die ook live beschikbaar worden gemaakt aan terreinbeheerders. In 2020 zijn voor de eerste keer gegevens van 567 herhaalde inventarisaties uit de periode 1990-2019 aan het BMP-bestand toegevoegd. Voorafgaand aan de analyse is een aantal criteria voor opname opgesteld. Zo moet een gebied tenminste drie maal zijn geïnventariseerd in de periode 1990-2019 en mocht het gebied niet overlappen met reeds bestaande BMP-gebieden. Er is een lijst van 28 vogelsoorten opgesteld waarvoor telreeksen zijn toegevoegd. Daarbij is vooral gekeken naar de relevantie voor de kwaliteit van de landelijke trends, de beleidsrelevantie van de soorten en de mate waarin ze in de basiskarteringen vertegenwoordigd zijn. Voorbeelden zijn Wespendif, Houtsnip, Boomleeuwerik en Kuifmees. Een goede kwaliteitscontrole bleek hierbij essentieel.

Tweede volle jaar voor de LiveAtlas

Het jongste telproject van Sovon werd eind 2018 gelanceerd en groeit snel. In 2019 deden 463 vogelaars mee, in 2020 waren dat er al 662. Het aantal doorgegeven lijstjes verdubbelde zelfs, naar bijna 23.000. Deze manier van monitoring is laagdrempelig en vrijblijvend, en legt

✦ *Hebban olla vogala nestas hagunnan hinase hic anda thu, wat unbidan we nu? Vrijwillig Sovon-coördinator Leo Ballering leefde zich uit in LiveAtlas en maakte met atlasblokken het Middeleeuwse gedicht.*

➤ De werkgroep NESTKAST controleerde meer dan 18.000 nesten; soms lastig werk zoals bij deze omgevallen boom. Foto: Leo Ballering

een basis voor jaarrond verspreidingsonderzoek en live fenologie-onderzoek, ook buiten de perioden in het jaar waar de meetnetten op gericht zijn (bijvoorbeeld trekvogels die slechts kort in Nederland verblijven). In 2020 werd het bovendien mogelijk gemaakt om streeplijstjes van dagvlinders en libellen door te geven en daarmee bij te dragen aan de landelijke verspreidingsmonitoring van deze soortgroepen. Dat leverde al meteen bijna 2.500 lijstjes op.

Monitoring broedsucces

In 2020 werd voor het 12^e jaar onderzoek gedaan naar het broedsucces van kleine holenbroeders onder de gezamenlijke paraplu van de werkgroep NESTKAST, waarin Sovon participeert. Ondanks de COVID19-uitbraak wisten de nestkastcontroleurs een recordaantal van meer dan 18.000 nesten te volgen, hiermee een van de grootste jaarlijkse bevolkingsonderzoeken onder vogels.

Monitoring watervogels en slaapplaatsen

Afgelopen telseizoen is een nieuwe online watervogelcurus van start gegaan. Er was een grote deelname, waaronder ook bestaande tellers die hun kennis wilden opfrisen. De cursus werd afgesloten met een toets. Ongeveer 50 mensen die nog geen watervogelteller zijn hebben deze met goed gevolg gemaakt en zijn persoonlijk be-

naderd om mee te doen aan de tellingen. De focus ligt hierbij op tellingen in geselecteerde Natura 2000-gebieden waarvoor betrouwbare trends voor een deel van de aangewezen watervogelsoorten nog ontbreekt.

Bij de coördinatie van slaapplaatstellingen is in 2020 meer nadruk gelegd op betere binding met reeds actieve tellers en op het werven van nieuwe tellers, in het bijzonder voor moeilijk te tellen gebieden waarvoor nog maar weinig tellingen beschikbaar zijn. Zes stagiairs hebben een inventarisatie gemaakt van slaapplaatsen binnen het omvangrijke gebied van Haringvliet en Hollands Diep (Natura 2000). Hierdoor werd beter bekend waar de slaapplaatsen zich precies bevinden en kan er gericht geteld worden door een recent geworven teller. Er zijn inmiddels ook nieuwe tellersgroepjes actief in de Grote Peel en het Leekstermeergebied. In het tijdschrift Limosa werd een artikel over 10 jaar slaapplaatstellingen gepubliceerd, opgedragen aan alle slaapplaatstellers.

Integrale Flywaytelling

In januari 2020 werd de derde grootscheepse watervogeltelling langs de Oost-Atlantische trekroute van watervogels uitgevoerd: de zogenaamde integrale flywaytelling. Van Noorwegen tot aan Zuid-Afrika gingen zo'n 12.000 vogeltellers op pad. In december verscheen het basisrapport met de resultaten per land. Het geeft een eerste overzicht van de getelde aantallen.

Deze telling is zeer belangrijk voor het volgen van vogelpopulaties, bijvoorbeeld van steltlopers die in de Nederlandse Waddenzee 'bijtanken' en daarna naar de West-Afrikaanse kust vliegen. De maand januari is de meest geschikte telmaand, omdat dan de minste verplaatsingen onder vogels plaatsvinden.

January 2020 Waterbird Count! Coordinated along the East Atlantic Flyway
Janvier 2020 Dénombrement des oiseaux d'eau! Coordonné le long de la voie de migration de l'Atlantique Est

Working together to understand the status of migratory waterbirds for better conservation
 Travaillons ensemble pour comprendre le statut des oiseaux d'eau migrateurs pour une meilleure Conservation

To all involved in the January 2020 count
 The East Atlantic Flyway encompasses a string of key sites from the Arctic to Southern Africa where waterbirds find refuge during breeding, migration and non-breeding. Insights about the total numbers, trends, trends and distribution of the populations using this flyway is a prerequisite for their conservation. To build this knowledge a huge joint effort is needed as the populations concerned are distributed over many countries on long distances.

In a combined effort of national governments, institutions, national NGOs, volunteers and international organisations as many as possible, coastal sites of the East Atlantic Flyway will be covered during the January 2020 census. This major survey is a follow-up of a similar effort in January 2014 and 2017.

We would like to express our sincere thanks to everybody involved in the counts, either in the organization, carrying out the counts or in providing funding at both the national and international level. We are looking forward to the results and to share them with the wider network for use in conservation planning! Happy counting!

Marc van Rooijen & Gerald Lierßen
 (Rødden Sea Flyway Initiative)
 Gabin Agblonon, Tom Langendorn & Szabolcs Nagy
 (Wetlands International)
 Geoffrey Citegebe
 (BirdLife International)

À tous ceux qui participent au recensement de Janvier 2020
 La voie de migration de l'Atlantique Est englobe de l'Arctique à l'Afrique australe, une série de sites clés où les oiseaux trouvent refuge pendant la reproduction, la migration et la période de non-reproduction. La connaissance du nombre total d'oiseaux, des menaces, des tendances et de la distribution des populations qui utilisent cette voie de migration est une condition préalable à leur conservation. Pour développer ces connaissances, un énorme effort conjoint est nécessaire car les espèces concernées sont réparties dans de nombreux pays et sur de longues distances.

Dans le cadre d'un effort conjoint des gouvernements, institutions, des ONG nationales, des volontaires et un plus grand nombre d'organisations internationales, les sites côtiers de de la voie de migration l'Atlantique Est seront couverts (en janvier 2020). Cette enquête majeure fait suite à une initiative similaire menée en Janvier 2014 et 2017.

Nous tenons à exprimer nos sincères remerciements à toutes les personnes impliquées dans les comptages, que ce soit dans l'organisation, dans la réalisation des comptages ou dans le financement, tant au niveau national qu'international. Nous attendons avec impatience les résultats et nous les partagerons d'une manière la plus large possible pour une utilisation dans la planification des actions de conservation! Bon comptage!

Marc van Rooijen & Gerald Lierßen
 (Rødden Sea Flyway Initiative)
 Gabin Agblonon, Tom Langendorn & Szabolcs Nagy
 (Wetlands International)
 Geoffrey Citegebe
 (BirdLife International)

Organizations involved in international coordination and financing

Toepassingen

Trends over de voor- of achteruitgang van vogels en informatie over de (veranderingen in) verspreiding zijn vaak de basis voor verder (toegepast) onderzoek. In 2020 zijn deze onder meer gebruikt voor analyses naar de gevoeligheid van vogels voor plaatsing van windturbines, de staat van instandhouding van vogels in Nederland, de populatieontwikkelingen bij de Wilde Eend in het kader van 'Het Jaar van. .' en de evaluatie van Natura2000 gebieden. Informatie van Sovon wordt daarnaast regelmatig door derden gebruikt in juridische procedures.

Vogelkennis voor de Energietransitie - windenergie gevoeligheidskaarten

Windturbines kunnen gevolgen hebben voor vogels. Er is kans op directe sterfte door aanvaring met de rotorbladen of de mast. Daarnaast kunnen turbines de leefgebieden van vogels verstoren. Hier moet men rekening mee houden bij de planning van windparken. Windenergie gevoeligheidskaarten kunnen daarbij behulpzaam zijn.

Sovon heeft in 2020 voor het Ministerie van LNV en ook voor de Provincie Utrecht onderzocht waar veel vogelsoorten voorkomen die kwetsbaar zijn voor windparken. Met gegevens over de verspreiding, aantallen en vlieg-bewegingen van deze vogelsoorten zijn kaarten gemaakt met gebieden waar naar verwachting de risico's van windturbines op kwetsbare soorten het grootst zijn. De kaarten zijn een hulpmiddel bij het verder uitwerken van zoekgebieden voor windenergie in Nederland. Hiermee helpen we de RES-regio's, gemeenten en initiatiefnemers om in een vroeg stadium informatie over de relevante vogelsoorten te betrekken bij het uitwerken van zoekgebieden. Zie ook:

sovon.nl/nl/dossier_energietransitie

Actualisatie Staat van Instandhouding

Bij effectbeoordelingen, bij vergunning- en ontheffings-verlening en bij beroep- en bezwaarprocedures wordt veelvuldig gebruik gemaakt van de landelijke Staat van Instandhouding van vogels, ofwel de 'gezondheid' van de landelijke populatie per vogelsoort. Deze informatie wordt eens per zes jaar geactualiseerd nadat de rapportage over de voortgang van de Vogelrichtlijn (vogelrichtlijn-rapportage) door Nederland in definitieve vorm is ingediend bij de Europese Commissie. De laatste door Nederland ingediende [vogelrichtlijn-rapportage](#) is sinds 1 november 2019 te raadplegen.

De eerstvolgende actualisatie is in 2020 gestart en wordt in 2021 gepubliceerd.

2020 – het Jaar van de Wilde Eend

Het jaar 2020 stond voor Sovon en Vogelbescherming in het teken van onze bekendste watervogel, de Wilde Eend. Nadat de populatie piekte in de jaren '80 van de vorige eeuw, begon deze langzaam af te nemen. De populatieafname versnelde de laatste 15 jaar in Nederland, in tegenstelling tot de ons omringende landen. Anno

⚡ De windenergie gevoeligheidskaarten zijn behulpzaam bij de planning van locaties voor windturbines. Foto: Rob Buiters

2020 is de Nederlandse broedpopulatie ten opzichte van 1990 met ca. 30% afgenomen en vermoedelijk ligt de oorzaak met name in de kuikenfase. Het Jaar van de Wilde Eend richtte zich daarom vooral op het onderzoeken van de kuikenoverleving met een citizen science project waar meer dan 1.000 waarnemers aan meededen. Samen meldden zij ruim 9.500 tomen van de Wilde Eend, ca. 1.500 tomen van de Soepeend en 500 tomen van de Krakeend. De kuikenoverleving bij de Wilde Eend bleek lager dan bij de Krakeend, een soort die juist snel toeneemt in Nederland. De talloze ideeën en theorieën die tijdens het project werden geopperd worden in vervolgonderzoek onder de loep genomen. Tijdens de Landelijke Dag 2020 werden de resultaten van de kuikenstudie gepresenteerd en er zijn twee artikelen in voorbereiding voor het tijdschrift Limosa. Meer informatie is te vinden op: sovon.nl/jaar-van-de-wilde-eend

Wat wil het Paapje?

Het Paapje is in Nederland een zeldzame, bedreigde broedvogel. De soort laat afnemende trends zien in Nederland en Europa. Voor uitbreiding van leefgebied en verbetering van de habitatkwaliteit voor Paapjes door terreinbeheerders ontbreekt het aan kennis over sleutelfactoren. Daarom heeft Sovon in 2020 samen met Oenanthe Ecologie en Stichting Bargerveen onderzoek gedaan naar de broedbiologie en habitatvoorkeuren van deze soort in gebieden waar ze wel, niet of nauwelijks meer broeden. Het onderzoek richtte zich op de vegetatiestructuur van het habitat, aantallen uitzichtposten, voedselaanbod, nestsucces en dieet van de nestjongen. Op basis van de eerste resultaten zijn er geen aanwijzingen dat vegetatiestructuur, aantal uitkijkposten en voedselaanbod knelpunten vormen voor de soort in recent verlaten gebieden. Nader onderzoek zal zich richten op broedsucces (in relatie tot predatie), de relatie tussen dieet en conditie van nestjongen en dispersie van jongen. Meer informatie is te vinden op: sovon.nl/actueel/paapje. Je kunt ook luisteren naar [de podcast over het onderzoek aan het Paapje](#).

Opnieuw Boerenlandvogelbalans uitgebracht in 2020

De in 2020 uitgebrachte Boerenlandvogelbalans laat zien dat vogels van het open boerenland, zoals de Grutto en de Patrijs, sinds 1990 met bijna 70% afnamen. Vogels die op erven en in struweel in het buitengebied broeden, bleven nagenoeg stabiel. Cijfers per provincie schetsen een somber beeld als het gaat om de broedprestaties van bekende vogels als de Scholekster en Kievit.

Naast allerlei cijfers over de (stand van de) vogels geeft de balans ook informatie over weidevogelvriendelijk beheer binnen reservaten en op agrarisch land. Verder wordt ingegaan op de veranderingen in de leefomgeving van de boerenlandvogels. Ook verdroging, predatie en teruglopend voedselaanbod zijn factoren binnen het complexe geheel die voor veel soorten negatief uitpakken. Meer informatie is te vinden onder: sovon.nl/nl/boerenlandvogelbalans2020

Publicaties

Onderzoeksresultaten worden gepubliceerd op verschillende manieren en voor een breed scala aan doelgroepen: via het eigen blad *Sovon-Nieuws*, rapporten, (populair) wetenschappelijke publicaties en online nieuwsberichten in sociale media en traditionele nieuwsbronnen.

Sovon-Nieuws

Sovon-Nieuws, het tijdschrift voor alle leden van Sovon, verscheen in 2020 viermaal in een oplage van 5.300 exemplaren.

In 2020 verschenen Sovon-rapporten

[Lijst in losse bijlage](#)

Limosa

Limosa wordt samen met de Nederlandse Ornithologische Unie uitgegeven. De redactie, met als secretaris Romke Kleefstra, opereert onafhankelijk. In 2020 verschenen vier reguliere nummers, waarbij de oplage werd verhoogd van 2.100 naar 2.300 exemplaren. De toename zit vooral in een toename van het aantal pluslidmaatschappen.

In 2020 verschenen (populair) wetenschappelijke publicaties

[Lijst in losse bijlage](#)

Sovon in het nieuws

2020 was opnieuw een jaar met veel media-aandacht voor het werk van Sovon. In totaal verschenen er ruim 550 items in het nieuws. Een stijging van 38 procent ten opzichte van 2019. Veelbesproken onderwerpen waren onder andere vogelgriep (H5N8), westnijlvirus, boerenlandvogelbalans, exotische vogels, het Living Planet Report van WNF, kuikens van de Wilde Eend, rode lijst zoogdieren en het verschijnen van de Europese atlas.

Top 4 in het nieuws

In de 550 artikelen in kranten, tijdschriften, radio en televisie sprongen onderstaande onderwerpen er uit:

Daling van aantal ganzen die in Nederland overwinteren
Het verblijf van ganzen die in Nederland overwinteren, neemt voor het eerst sinds vijftig jaar af. Dat blijkt uit een analyse van Sovon Vogelonderzoek Nederland. Dit nieuws zorgde begin 2020 opnieuw voor discussie over de schadevergoedingen die aan boeren zijn uitgekeerd. In veel gevallen was deze al veel te hoog.

WNF slaat alarm: het gaat slechter dan ooit met natuur in Nederland

De Nederlandse natuur op land staat er 'slechter voor dan ooit,' constateert het Wereld Natuur Fonds (WNF) in februari in het Living Planet Report. Vooral op boerenland en in heidegebieden gaat het slecht: populaties van diersoorten die daar leven, zijn gemiddeld met 50 procent afgenomen sinds 1990, becijfert WNF mede op basis van cijfers van Sovon.

Aantal lepelaars in Nederland neemt toe, zelfs in de Randstad

Het gaat dan weer wel erg goed met de lepelaars in Nederland. Sinds de jaren zeventig werden er niet zoveel vogels gesignaleerd als in 2019. Zelfs langs de bebouwing van de Randstad zijn kolonies te zien, meldde Sovon eind maart. Het nieuws bereikte veel mensen via verschillende media.

Voortekenen wijzen erop dat er een grote uitbraak van de vogelgriep aankomt

'Misschien komt de ziekte pluimveebedrijven binnen via schoenzolen, maar zeker is dat niet. Wat wel duidelijk is, is dat de vogelgriep onheilspellend snel om zich heen grijpt, en dat dat bovendien opvallend vroeg in de na-jaarstrek gebeurt,' schreef de Volkskrant in november. Ze hebben het goed gezien.

Top nieuwsbronnen

Wie schrijft er dan het vaakst over het werk van Sovon? Op één staat net als in 2019 Omrop Fryslân met 24 berichten. Alleen Nature Today ging daar overheen (51 berichten), maar die berichten stuurden we zelf in, dus die zijn in onderstaand overzicht van aantallen artikelen weggelaten:

- Omrop Fryslân: 24
- Trouw: 20
- AD: 19
- Drimble: 17
- Noordhollands Dagblad: 14
- GroeneRuimte: 13
- Indebuurt: 13
- De Gelderlander: 12

Zoals in onderstaande grafiek te zien is, waren januari, februari en november de drukste maanden qua geschreven pers. De getallen zijn het aantal geregistreerde berichten per maand.

🚩 Erik Kleyheeg bij de opnamen voor een aflevering van *De Buitendienst* (NPO Zapp). Beeld: Video *De Buitendienst*

Jaar van de Wilde Eend

De Wilde Eend deed het goed in de media in 2020. Meer dan 40 keer is er op radio, televisie en in de krant aandacht besteed aan het Jaar van de Wilde Eend. Van [NRC](#) tot [Vroege Vogels](#) en [De Buitendienst](#).

Nature Today

Twée keer per maand publiceren we een nieuwsbericht via Nature Today. In totaal zijn onze berichten 103.904 keer weergegeven. Een stijging van 25 procent ten opzichte van 2019. Hieronder de tien best gelezen artikelen.

Titel	Datum	Weergaven
Pimpelmees legt weer eieren als tevoren	22 mei	11.267
Wanneer komt de gierzwaluw?	11 april	9.178
Probleem predatie weidevogels vraagt om maatwerk	11 oktober	7.693
De roek wordt heen en weer gejaagd	28 februari	6.817
Droog voorjaar: vijf effecten op vogels	4 juli	6.479
Gierzwaluwen broeden in boom: een bijzonder fenomeen	31 juli	6.116
Waar blijven de in Nederland geboren blauwe kiekendieven?	6 oktober	5.900
Vijf vogels om voor thuis te blijven	28 maart	5.271
Broedpopulatie visarend groeit	11 september	4.993
Groot deel gaaien bleef overwinteren na invasie 2019	31 januari	4.664

Hobbyfotografie Anouk

@anouk_houten Volgt jou

amateurfotografie, Canon 50D Canon EF 70/300 mm f/4-5.6 IS

Lid geworden in april 2016

363 Volgend 464 Volgers

Gevolgd door Birdingplaces.eu, Jos van Tongeren en 30 anderen die jij volgt

Tweets

Tweets en antwoorden

Media

Vind-ik-leuks

Claudia Maria75

@Claudia_181975 Volgt jou

Dare to be the one you are

1 van een 2ling. NLse met Colombiaans bloed.

Prettig gestoord

Alle foto's zelf gemaakt tenzij anders vermeld.

Geboren op 18 januari Lid geworden in juli 2015

1.381 Volgend 1.230 Volgers

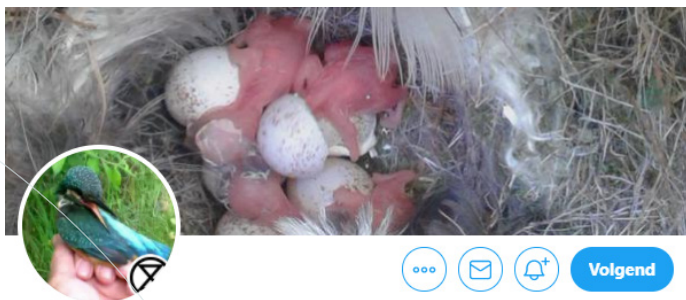
Gevolgd door Chris Braat, Carl Maurits en 15 anderen die jij volgt

Tweets

Tweets en antwoorden

Media

Vind-ik-leuks

Henri Bouwmeester

@BouwmeesterHb Volgt jou

Vogelringer (oa Vlieland, Schier & Twente), natuurbewonderaar, veldassistent ecologisch onderzoek @NIOO-KNAW, muzikfreak, voorzitter vogelwerkgroep NIVON goor.

Goor, Hof v Twente, Overijssel ringersdagboek-henri.blogspot.nl

Lid geworden in mei 2015

1.631 Volgend 854 Volgers

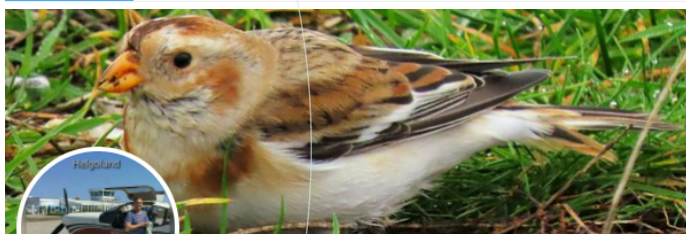
Gevolgd door The collector of dead birds, Chris van Turnhout en 138 anderen die jij volgt

Tweets

Tweets en antwoorden

Media

Vind-ik-leuks

Herman Bruggink #Mans

@herman05 Volgt jou

Opa/ Ambulance-chauffeur Ambulance Oost, Almelo

Vogelaar / Twentse vogelwerkgroep / Techniek bij @Radio350 Lauwersmeer/ Twittert op persoonlijke titel.

Rijssen-Holten, Nederland Lid geworden in maart 2009

2.259 Volgend 2.016 Volgers

Gevolgd door Birdingplaces.eu, Jos van Tongeren en 105 anderen die jij volgt

Tweets

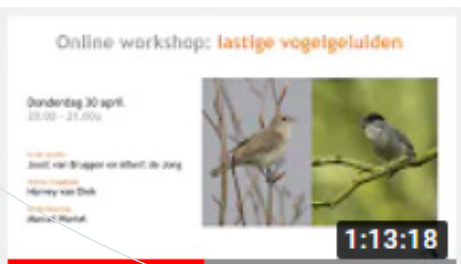
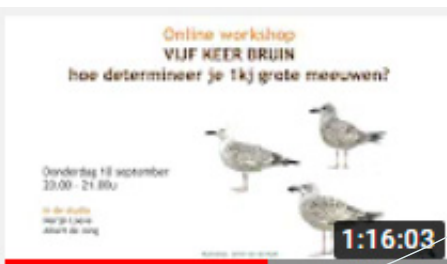
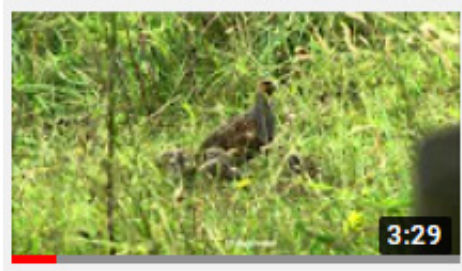

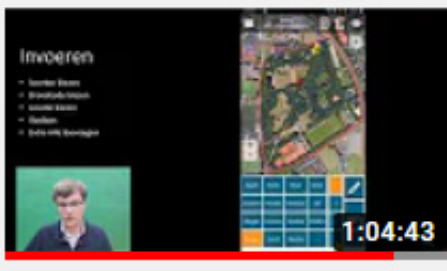
Tweets en antwoorden

Media

Vind-ik-leuks

Sociale media

Als het over vogels gaat op sociale media, is Sovon nooit ver weg. Sovon werd in meer dan 4.000 posts vermeld, met name op Twitter. De vier twitteraars die Sovon het meest een warm hart toedragen zijn @anouk_houten, @claudia_181975, BouwmeesterHB en @herman05. Zij staan hierboven met hun profiel vermeld.

 <p>0:35</p>	 <p>1:13:18</p>	 <p>1:16:03</p>
<p>Boom met Spreeuwen ontploft!</p> <p>10K weergaven • 6 jaar geleden</p>	<p>Online workshop: lastige vogelgeluiden</p> <p>9,5K weergaven • Gestreamd: 8 maanden geleden</p>	<p>Online workshop: hoe determineer je 1kj grote...</p> <p>4,5K weergaven • Gestreamd: 4 maanden geleden</p>
 <p>3:29</p>	 <p>8:42</p>	 <p>3:45</p>
<p>Jaar van de Patrijs Johan Poffers</p> <p>2,9K weergaven • 7 jaar geleden</p> <p>Ondertiteling</p>	<p>Ik tel mee</p> <p>2,9K weergaven • 6 jaar geleden</p> <p>Ondertiteling</p>	<p>Wat is het BMP-project?</p> <p>2,8K weergaven • 4 jaar geleden</p>
 <p>1:21:23</p>	 <p>1:26</p>	 <p>1:04:43</p>
<p>Online workshop: hoe determineer je grote...</p> <p>2,2K weergaven • Gestreamd: 1 maand geleden</p>	<p>Jaar van de Huiszwaluw: onderzoek mee!</p> <p>1,9K weergaven • 3 jaar geleden</p>	<p>Workshop app Avimap voor Android</p> <p>1,8K weergaven • Gestreamd: 9 maanden geleden</p>

Kijkers en volgers

Sovon is het meest actief op Twitter en Facebook, maar verzamelt ook steeds meer volgers op andere kanalen (inzet).

In 2020 is het gebruik van YouTube ook flink gestegen. Eind 2020 stonden er 204 video's online, die in totaal 68.845 keer zijn weergegeven. Het eerste deel van de geluidenworkshop is het populairst en is maar liefst 9.389 keer bekeken. Hierboven de negen meest bekeken video's.

Medium	Volgers
Twitter	12.541
Facebook	8.472
Instagram	2.680
LinkedIn	2.815

⚡ Zelfs in een stadspark is het vangen van jonge Nijlgoos niet zonder risico's. Foto: Harvey van Diek

Vroege Vogels

Monitoren in het Naardermeer

Kraakhelder water, een betoverend vogelconcert tijdens zonsopkomst en waanzinnige kolonies met purperreigers en aalscholvers. In het Naardermeer, ingeklemd tussen Amsterdam en 't Gooi, staat alles in verbinding met het water. Jelle Abma laat zien hoe het inventariseren van vogels vanuit de kano in zijn werk gaat.

Help de wetenschap: tel vogels!

Er is waarschijnlijk geen land ter wereld waar zó veel mensen naar vogels kijken, en ook vogels tellen, als Nederland. En toch kan Sovon best nog meer vrijwillige tellers gebruiken. Vogelaar Leo Ballering uit Veghel heeft een nogal bijzondere manier gevonden om dit onder de aandacht te krijgen.

Medewerkers van Sovon zijn graag geziene gasten in het programma Vroege Vogels op radio en televisie. Vaak om iets te vertellen over een bijzondere soort of gebied. Maar ook ons telwerk staat regelmatig centraal.

20 jaar onderzoek naar Nijlgoos

De Nijlgoos: een exoot die niet meer weg te denken is uit de Nederlandse natuur. 20 jaar geleden was dat wel anders. Frank Majoor begon ze toen te ringen in Nederlandse stadsparken. Nu is het onderzoek afgerond, maar Frank bezoekt de goos in park Sonsbeek nog regelmatig. Verslaggever Pleun Aarts gaat met hem mee.

ANBI

Giften en donaties

Sovon heeft een ANBI-status, wat betekent dat de organisatie is erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling. Dankzij dit keurmerk zijn giften fiscaal aftrekbaar. Donaties en nalatenschappen komen dus volledig ten goede aan vogelonderzoek en onderhoud van het vrijwilligersnetwerk. Hoewel 95% van de inkomsten van Sovon voortkomt uit betaalde opdrachten, zijn giften essentieel. Dankzij deze bijdragen kunnen we bijvoorbeeld projecten als een LiveAtlas mogelijk maken en onderzoek doen naar vraagstukken die wij als vereniging belangrijk vinden, maar waarvoor financiering ontbreekt. Daarnaast worden giften ingezet om het vrijwilligersnetwerk te versterken, de mogelijkheden voor digitale invoer te verbeteren en publicaties te ondersteunen.

Liveatlas belangrijkste bestedingsdoel

Na de presentatie van de Vogelatlas werd de LiveAtlas gelanceerd. De waarde van het project zal met het groeien van de jaren steeds meer blijken. Voor de financiering zijn we afhankelijk van fondsen en donaties. Daarmee kunnen we de validatie van gegevens uitvoeren, nieuwe deelnemers begeleiden bij de start en de online functionaliteiten voor de deelnemers langzaam uitbreiden. Aan donaties, voornamelijk als extra gift bij de contributie en periodieke giften, kwam ruim € 4.000,- binnen. Daarnaast ontving het project een mooie bijdrage van de Van Heest Stichting (€ 2.000) en van SIGHT Landscaping (€ 1.000,-). Meer informatie: [sovon.nl/anbi](https://www.sovon.nl/anbi) of <https://www.sovon.nl/nl/schenken>.

Rob Goldbach Publicatie Fonds

Het Rob Goldbach Publicatie Fonds ondersteunt de uitgave van publicaties over vogelonderzoek. In 2020 werd in totaal € 1.750 besteed aan twee publicaties en werd voor twee publicaties een verplichting aangegaan voor in totaal € 1.000. Uit het resultaat 2019 werd € 5.000 toegevoegd; het saldo per 31 december 2020 bedraagt € 3.250,-.

De volgende publicaties ontvingen een (toezegging voor een) financiële bijdrage:

- Grielenmonografie
- Zwarte merels, witte merels
- Grutto, portret van een icoon
- Sinagote – het levensverhaal van een Lepelaar

Organisatie in 2020

Bestuur: leden en nevenfuncties

De volgende personen hadden in 2020 zitting in het bestuur:

Edwin Kok (voorzitter) directeur/eigenaar van Cocus Consult; nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht ROC Midden Nederland (sinds 2015)
- Voorzitter auditcommissie (sinds 2020)

Susan Kaak (secretaris) advocaat IT en intellectueel eigendomsrecht, partner bij Ventoux Advocaten; nevenfuncties:

- Lid van de Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten
- Docent beroepsopleiding advocatuur

André Stougie (penningmeester), manager Regulations and Policies bij Rabobank; nevenfunctie: geen

Lilian van den Aarsen (lid tot nov. 2020), directeur Kennis, Innovatie en Strategie bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat; nevenfunctie: geen

Jaap van Gent (lid tot nov. 2020), nevenfunctie: geen

Marthe Jongmans (lid vanaf nov. 2020), senior account-

manager Foundations en Public Sector Partnerships bij het Wereld Natuur Fonds; nevenfunctie: Penningmeester Stichting dewildeweg

Tina Leguijt (lid vanaf nov. 2020), directie teamlid en kwartiermaker divisie 4 College ter Beoordeling van Geneesmiddelen; nevenfunctie: geen.

Ben van Os (lid), directeur/eigenaar van Os.EUadvice; nevenfunctie:

- Bestuurslid Werkgroep Avifauna Drenthe - 2014 tot heden (voorzitter vanaf 2018)

Marcel Visser (lid), hoofd afdeling Dierecologie NIOO-KNAW; nevenfuncties:

- Bijzonder hoogleraar Rijksuniversiteit Groningen
- Bijzonder hoogleraar Wageningen Universiteit en Research
- Voorzitter Netherlands Society for Evolutionary Biology (NLSEB), 2018 tot heden

Het bestuur vergaderde in 2020 vijfmaal, grotendeels digitaal.

♣ De ledenraad op excursie op Planken Wambuis. Foto: Theo Verstrael

Wetenschappelijke Begeleidingscommissie

In 2020 bestond de Sovon WBC uit prof. dr. Christiaan Both (RUG) (voorzitter), dr. Henk van der Jeugd (Vogel-trekstation / NIOO), Dr. Emiel van Loon (UvA), dr. Aafke Schipper (RU), prof. dr. Merel Soons (UU), prof. dr. Marcel Visser (NIOO/ WUR/RUG, WBC vertegenwoordiger vanuit het Sovon bestuur). De WBC kwam in 2020 eenmaal bijeen.

Ledenraad

De ledenraad bestond in 2020 uit de volgende leden: Jan de Beer, Maurits de Brauw, Wim van Boekel, Arjo Bunscoeke, Eric van Damme, Hans Dijkstra, Ger Duijf, Antje Ehrenburg, Dini Helmers, Pieter Hielema, Bert Jager, Wynand Koekkoek, Joop Kramer, Ed ter Laak, Rudi Lanjouw, Jan de Leeuw, Joop de Leeuw, Jan Lohuis, Erik Macco, Mary Mombarg, Henrik de Nie, Jacques van der Ploeg, Dirk Prop, Marco van Reenen, Jos Scholten, Eelke Schoppers, Harry Smit, Hein Verkade, Klaas Visser, Marten Wesselius, Bastiaan van de Wetering en Mignon van den Wittenboer.

In juni 2020 traden Marten Wesselius (Friesland), Wynand Koekkoek (Twente) en Marco van Reenen (Veluwe) toe; er nam niemand afscheid.

De ledenraad kwam in 2020 tweemaal bijeen, waarvan eenmaal digitaal.

Vrijwillige coördinatoren

Districtscoördinatoren meetnet Broedvogels

Peter van den Akker, Leo Ballering, Patrick Bergkamp, Roland-Jan Buijs, Arend-Jan van Dijk, Bert Dijkstra, Hans van Gasteren, Inge Hagens, Ronnie Hullegie, Nicky Hulbosch, Marcel Klootwijk, Matthias Koster, Thijs Oonk, Wilco Stoopendaal, Gerard Tamminga, Sander Terlouw, Hans Peter Uebelgünn en Mark Zekhuis.

Regiocoördinatoren meetnet Watervogels

Mervyn Roos en Harold Steendam.

Medewerkers bureau Sovon

Directie en MT

Theo Verstrael (directeur), Julia Stahl, Carolyn Vermanen en Rob Vogel (overige MT-leden).

Afdeling Communicatie

Jelle Abma, John van Betteray, Harvey van Diek, Albert de Jong en Marcel Wortel.

Afdeling Onderzoek

Pauline Alefs, Peter de Boer, Vincent de Boer, Loes van den Bremer, Symen Deuzeman, Jacintha van Dijk, Bruno

🚩 Het doorgaan van de Landelijke Dag (weliswaar digitaal) was reden voor een vreugdedansje. Foto: Harvey van Diek

Ens, Ruud Foppen, Bas Hissel, Christian Kampichler, Linda van Kappel (Het Natuurloket), Romke Kleefstra, Andre van Kleunen, Erik Kleyheeg, Thomas Lameris, Frank Ma-joor, Willem van Manen, Kees Oosterbeek, Maja Rood-bergen, Hans Schekkerman, Jan Schoppers, Henk Sierd-sema, Roy Slaterus en Petra Verburg (t/m febr).

Martin Brandsma, Mark Gal, Marten Geertsema, Klaas Jager, Dirk Prop, Piet Schermerhorn, Ted Sluijter, Bram Ubels, Jaco Walhout en Pieter Wouters versterkten het team van veldmedewerkers in het voorjaar.

Afdeling Monitoring

Team Monitoring

Arjan Boele, Joost van Bruggen, Paul van Els, Menno Hornman, Fred Hustings, Olaf Klaassen, Michel Klemann, Kees Koffijberg, Jelle Postma, Marc van Roomen, Sjouke Scholten, Chris van Turnhout en Jan-Willem Vergeer.

Team Databeheer & Webontwikkeling

Yvonne Boesten, Sjoerd Bosch, Ellis Hettinga, Jos van Kessel, Willy-Bas Loos, Lara Marx, Jeroen Nienhuis, Ger-rard Troost, Erik van Winden en Dirk Zoetebier.

Afdeling Bedrijfsvoering

Kim Bosman, Ilse Coppes, Renate Eertink, Michel Hengst, Carolin Mix, Renske Westra en Jeroen van Zuylen.

Vrijwilligers bureau Sovon

Patrick Bergkamp en Mark Gal.

Stagiairs

Nicky Brouwer, Jesse Brunink, Rick Eckhardt, Tiemen van Engelenhoven, Steven van Gils, Merel Jansen, Renee Janssen, Krista Jonkers, Melissa Kretschmann, Tim Lan-gerak, Amy Lauwers, Leah de Meijer, Nick Smulders, Jens Tamminga, Niels van der Velde, Helen Verploegen, Rik Vinke, Yannick Wiegers, Jeroen van Wijk en Niels Zwartjes

Sovon

Vogelonderzoek

Nederland

Postbus 6521
6503 GA Nijmegen
Tel. 024 7 410 410
info@sovon.nl
www.sovon.nl

